

шлунково-кишкового тракту. Це дозволяє нам рекомендувати хворим на цукровий діабет використання пробіотичного препарату локальної дії Bio Gaia.

Список літератури:

1. Робустова Т.Г. Имплантация зубов (хирургические аспекты). Руководство для врачей. – М.: Медицина, 2003. – 560 с.
2. Жусев А.И., Ремов А.Ю. - Дентальная имплантация. Критерии успеха. М.: Центр дентальной имплантации-2004.-223с.
3. МакГован Д. Атлас по амбулаторной хирургической стоматологии. Атлас и практическое руководство .-2-е изд. – М: Ламанш, 2007. – 114 с.
4. Шевела Т. Л., Походенько-Чудакова И. О., Кабак С. Л. Экспериментально морфологическое обоснование дифференцированного подхода к лечению периимплантита.- Вісник проблем біології і медицини – 2018 – Вип.3 (145).- С.336-339.

Ошурко Анатолій Павлович,
аспірант кафедри гістології, цитології та ембріології;
anatoliystudent@gmail.com,
ORCID iD 0000-0002-3838-2206,
Вищий державний навчальний заклад України
“Буковинський державний медичний університет”,
м. Чернівці, Україна

Олійник Ігор Юрійович,
д. мед. н., професор,
професор кафедри патологічної анатомії ;
olijnyk1961@gmail.com,
ORCID iD 0000-0002-6221-8078,
Вищий державний навчальний заклад України
“Буковинський державний медичний університет”,
м. Чернівці, Україна

ДОМІНУЮЧА РОЛЬ ТЕМПУ ПРИРОСТУ МАКРОЕЛЕМЕНТА ФОСФОРУ (P) У ПРЕНАТАЛЬНОМУ ОНТОГЕНЕЗІ ВЕРХНЬОЇ ЩЕЛЕПИ ПЛОДІВ ЛЮДИНИ

Резюме. У науковій публікації авторами представлено отримані з використанням методів фотометричного дослідження та статистичної обробки якісно нові та достовірні дані, що покладені в основу наукового обґрунтування щодо вивчення кількісної морфології особливостей структури кісткової тканини зачатків верхньої щелепи плодів людини залежно від мінерального (макроелементного) складу в динаміці пренатального онтогенезу.

Ключові слова: верхня щелепа, пренатальний онтогенез, людина, макроелементи.

Вступ. Формування кісткової тканини зачатка верхньої щелепи у пренатальному онтогенезі людини є результатом перебігу процесів гістогенезу і, власне, її мінералізації [1, 2].

Методи полуменевого атомно-емісійного та атомно-абсорбційного аналізу розкривають можливості сучасним дослідникам у вивченні особливості структури та якості кісток щелепно-лицевої ділянки, шляхом дослідження вмісту мікроелементів [3]. Результати таких досліджень часто мають вирішальне значення щодо обрання методів профілактики ще на ранніх етапах пренатального онтогенезу [4, 5]. Водночас, визначення кількісних показників макроелементного складу тканини верхньої щелепи плодів людини є суттєвим внеском у розвиток кількісної морфології [6, 7].

Мета дослідження – вивчити вікову динаміку показників щільності кісткової тканини зачатка верхньої щелепи плодів людини у пренатальному онтогенезі за вмістом макроелементів; провести статистичний аналіз отриманих даних, чим істотно поліпшити вивчення кількісної морфології верхньої щелепи людини.

Матеріал і методи. У дослідження залучено зачатки верхніх щелеп 131 плода людини віком 11-40 тижнів внутрішньоутробного розвитку (ВУР), отриманих під час

патологоанатомічних досліджень спонтанних плодів-викиднів та мертвонароджених недоношених плодів, які загинули від причин, не пов'язаних із захворюваннями щелепно-лицевої ділянки та розвивалися в матці за відсутності впливів явно виражених шкідливих для людини чинників зовнішнього і внутрішнього середовища. Матеріал одержували відповідно до Угоди про наукову співпрацю з Чернівецькою обласною КМУ «Патологоанатомічне бюро» м. Чернівці (Україна). Окрім цього у дослідженні використано макропрепарати плодів морфологічного музею університету. Забір кісткової тканини для дослідження мікроелементів (P, Na, Ca, Mg, S) проводили на обох сторонах зачатка верхньої щелепи плодів людини із різних ділянок, що мали макроскопічно найбільш виражену щільність.

Усі дослідження проведено з дотриманням основних положень GCP (1996), Конвенції Ради Європи про права людини та біомедицину (від 04.04.1997), Гельсінської декларації Всесвітньої медичної асоціації про етичні принципи проведення наукових медичних досліджень за участю людини (1964-2013), наказу МОЗ України № 616 від 03.08.2012 та згідно методичних рекомендацій [8] і “Порядку вилучення біологічних об'єктів від померлих, тіла яких підлягають судово-медичній експертизі і патологоанатомічному дослідженню, для наукових цілей” [9].

Зокрема, вміст макроелементу фосфору (P) визначали фотометричним методом (діапазон отриманих значень складав 4,97-23,99 мг/г, $\delta=10\%$) за допомогою градуювального графіка та способом добавок, світлопоглинання вимірювали на фотоколориметрі, безпосередньо з вихідного розчину за відповідної довжини хвилі, що наведено нижче:

- P (фосфор) – $\lambda = 690,0$ нм, лінійність 0,05-1,0 мг/л, $C_n = 0,01$ мг/л.

Для визначення тенденцій якісних характеристик кісткової тканини верхньої щелепи людини в динаміці пренатального онтогенезу застосовували аналіз рядів динаміки. Встановлені закономірності росту або зниження вмісту окремих макроелементів у кістковій тканині верхньої щелепи людини залежно від вікового періоду онтогенезу плода (табл.).

Групування об'єктів дослідження

Порядковий номер групи	Вік (тижні)	Число спостережень (кількість)
1	11-16	35
2	17-24	33
3	25-29	32
4	30-40	31
Загальне число спостережень		131

Використання методів фотометричного дослідження та статистичної обробки дозволило нам отримати якісно нові та достовірні дані, які покладені в основу наукового обґрунтування у вивченні **кількісної морфології** особливостей структури залежно від мінерального (макроелементного) складу кісткової тканини верхньої щелепи плодів людини у пренатальному онтогенезі.

Результати дослідження та їх обговорення. Відомо, що верхня щелепа розвивається з першої фарингеальної дуги й осифікується інтрамембранозно, починаючи з шостого тижня ВУР, *in utero*. Верхня щелепа – третя кістка по осифікації після ключиці [10] та нижньої щелепи. Головні центри осифікації розташовуються білатерально над майбутніми молочними іклами в ділянці виходу інфраорбітального нерва та горбів верхньої щелепи.

За характером розвитку верхня щелепа належить до покривних кісток, бо у процесі онтогенетичного та філогенетичного розвитку проходить тільки дві стадії – перетинчасту і кісткову, обминаючи хрящову.

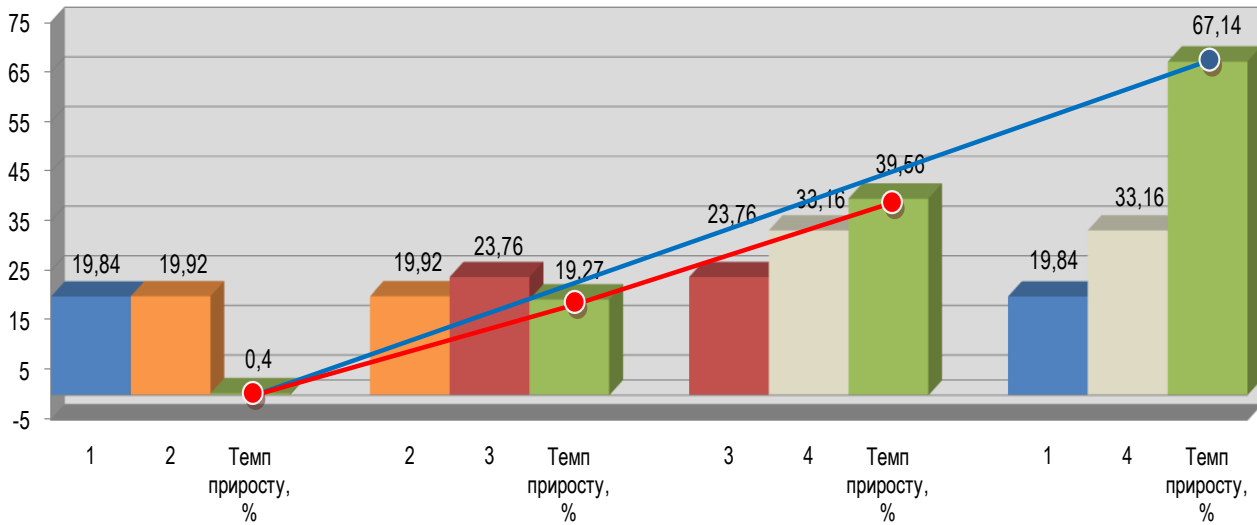
Оскільки процеси утворення органічної речовини можна оцінити лише на гістологічних препаратах, про розвиток кісткової тканини судять за процесами мінералізації, тобто вмістом мікро- та макроелементів – основного будівельно матеріалу, що детально представлено (динаміка зміни вмісту макроелементів) у наукових дослідження під час написання даної роботи, за допомогою вищезазначених методів дослідження, що також успішно використовувалися в низці досліджень [11-

13] за подібною тематикою.

Будь-які порушення мінералізації кісткової тканини [14], але в першу чергу вмісту макроелементів, взаємозалежно впливають на розвиток та мінералізацію твердих тканин, у тому числі й зубів. Адже, вади утворення дентину, гістогенез якого проходить першим, можуть відбуватися як на стадії формування його органічного матриксу, так і під час мінералізації.

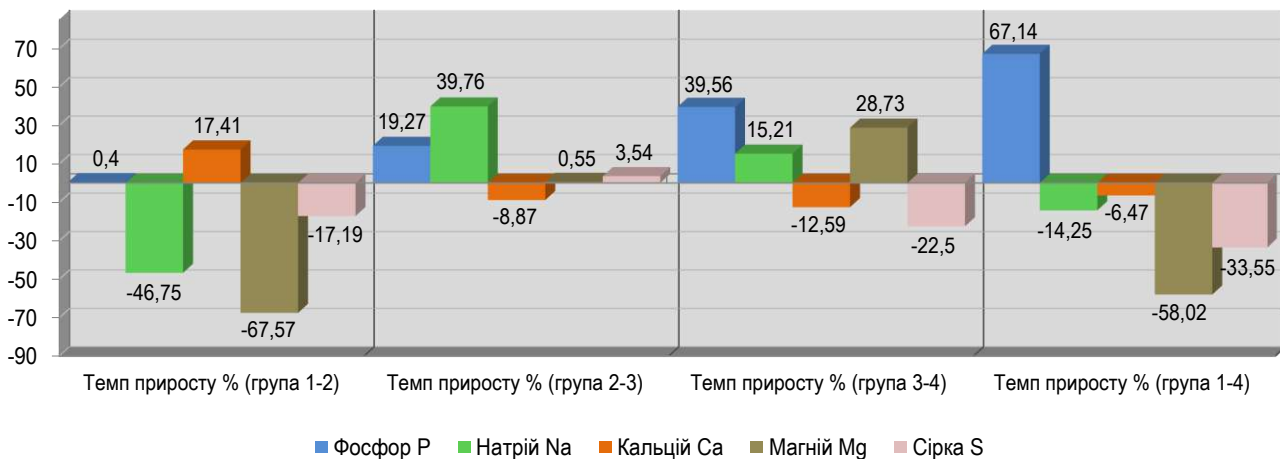
Уже на 4-му місяці ембріонального розвитку починається гістогенез дентину. Наприкінці 5-го місяця ембріонального розвитку у предентинні зачатку зуба починається відкладання вапняних солей і формування так званої спеціалізованої кісткової тканини – остаточного дентину. При недостатності мінералізації – структура емалі не змінена, але її з'єднання із дентином не стійке, внаслідок чого емаль легко відколюється. При надмірній мінералізації виявляються калькосферити, які можуть як зливатися, так і залишатися окремо один від одного, формуючи дуже великі зони інтерглобулярного дентину. У свою чергу, якщо дія травмуючого фактора впливу [15] припадає на період мінералізації кісткової тканини, саме коли відбувається гістогенез емалі, то зазвичай призводить до вад розвитку емалі – гіпоплазії чи гіперплазії. Відповідно важливу роль відіграють питомі частки макроелементів, зокрема (P) фосфору (рис. 1). Позитивна тенденція його приросту спостерігається в усіх періодах пренатального розвитку.

Вміст фосфору (P), при аналізі темпу приросту між першою та другою віковими групами, хоч є незначним, проте має позитивне спрямування (рис. 1, графічне зображення).

Рис. 1. Темп приросту фосфору (P) у пренатальному онтогенезі зачатків верхньої щелепи плодів людини, %.

Нами проведено узагальнюючий аналіз темпу приросту та його порівняння між першою та четвертою групами. Встановлено від’ємний темп приросту серед усіх макроелементів, окрім фосфору (P) – приріст якого становить 67,14 % (рис.2), що вказує на зростаючу потребу в даному макроелементі й цими даними підтверджує його позитивну динаміку розподілу для формування організму плода.

Рис. 2. Узагальнююче зображення темпу приросту макроелементів (P, Na, Ca, Mg, S) у пренатальному онтогенезі зачатків верхньої щелепи плодів людини, %.

Під час аналізу отриманих нами результатів, не простежується загальноприйнятий коефіцієнт з молярним співвідношенням між макроелементами

Ca/P (1,67), що відповідає за формування необхідної сполуки гідроксиапатиту ($\text{Ca}_{10}(\text{PO}_4)_6(\text{OH})_2$) з подальшою закладкою повноцінних твердих тканин, зокрема верхньої щелепи та її структур у плода – темп приросту яких становить для Ca – 17,41 % та P – 0,40 % у першій досліджуваній групі. Це уже є негативним відображенням на формоутворюючі процеси щільності кісткової тканини.

Упродовж плодового періоду пренатального онтогенезу людини простежується позитивна динаміка приросту макроелементів при порівнянні між другою та третьою віковими групами, окрім кальцію (Ca), приріст якого складає від’ємний показник (-8,87 %). Така ж динаміка вмісту макроелемента кальцію (Ca), зі знаком мінус, простежується й між третьою та четвертою віковими групами і, навіть, між першою та четвертою групами порівняння (див. рис. 2), що вказує на потребу його для формування кісток скелету як плода, так і, на нашу думку, дефіцит його вмісту, поступлення, засвоєння та перерозподілу в організмі матері.

Висновки. Закономірність динаміки щільності кісткової тканини верхньої щелепи плодів людини залежно від мінерального складу та наявності виявленої синхронності цих процесів дозволяє стверджувати, що зміна щільності є свідченням зміни вмісту окремих мінеральних елементів, проте головну роль відіграють саме макроелементи (Ca, P, Na, Mg, S), як основний будівельний матеріал, із домінуючим темпом приросту мікроелемента фосфору (P).

Спираючись на попередні наші дослідження та роботи зазначених авторів, ми вважаємо, що це положення є обґрунтованим і може бути основою для розробки нових методик ранньої діагностики вроджених аномалій щелепо-лицевої ділянки ще на доклінічних етапах її розвитку та способів їх профілактики, шляхом корекції мінерального складу.

Список літератури:

1. Oshurko AP, Oliinyk IYu. Features of morphogenesis of the maxillofacial area in the embryonic and pre-fetal periods of human prenatal ontogenesis. In: Development and modernization of medical science and practice: experience of Poland and prospects of

- Ukraine: Collective monograph. Vol. 1. Lublin: Izdevnieciba “Baltija Publishing”. 2017; 203–236.
2. Ошурко АП, Олійник ІЮ. Морфогенетичні перетворення зачатка верхньої щелепи та структур щелепно-лицевої ділянки передплідів людини 10-12 тижнів розвитку. [Електронний ресурс]. *Morphology*. 2017; 11(3): 13–20. Режим доступу: http://www.morphology.dp.ua/_pub/MORPHO-2017-11-03/17oapltr.pdf.
  3. Ошурко АП, Олійник ІЮ, Грищук ГВ. Перспективи вивчення якісних та кількісних характеристик кісткової тканини плідів людини комбінованими та гібридними методами дослідження. *Вісник проблем біології і медицини*. 2018; 2(144): 43–49. Doi: 10.29254/2077-4214-2018-2-144-43-49.
  4. Пономаренко СІ. Зв'язок між параметрами стоматологічного статусу та системними показниками стану кісткової системи. *Проблеми остеології*. 2015;18(2):40–50.
  5. Ferros IN, Mora MJ, Obeso IF, et al. The nasomaxillary complex and the cranial base in artificial cranial deformation: relationships from a geometric morphometric study. *Eur. J. Orthod*. 2015; 37(4): 403–411. Doi: 10.1093/ejo/cju066.
  6. Слабий БО. Кількісна морфологія гіпертрофованого серця. *Вісник наукових досліджень*. 2017; 4: 6–9.
  7. Варенюк ІМ. Програма курсу “Аналітична і кількісна морфологія”. Київський національний університет імені Тараса Шевченка, біологічний факультет (кафедра цитології, гістології та біологічного розвитку). 2009; 6 с.
  8. Мішалов ВД, Чайковський ЮБ, Твердохліб ІВ. Дотримання етичних і законодавчих норм і вимог при виконанні наукових морфологічних досліджень. Київ. 2007; 76 с.
  9. Мішалов ВД, Войченко ВВ, Малишева ТА, Діброва ВА, Кузик ПВ, Юрченко ВТ. Порядок вилучення біологічних об'єктів від померлих, тіла яких підлягають судово-медичній експертизі і патологоанатомічному дослідженню, для наукових цілей: методичні рекомендації. *Освіта України: спецвипуск газети*. Київ: Педагогічна преса. 2018; 2(62): 3–13.

10. Szpinda M, Baumgart M, Szpinda A, Woz'niak A, Mila-Kierzenkowska C, Dombek M, Kosin'ski A, Grzybiak M. Morphometric study of the T6 vertebra and its three ossification centers in the human fetus. *Surg. Radiol. Anat.* 2013; 35: 901–916.
11. Чайковська СЮ. Аналіз вікової динаміки мінерального складу кісткової тканини коміркової частини нижньої щелепи у дітей дошкільного віку. *Клінічна анатомія та оперативна хірургія.* 2016; 15(3): 53–57.
12. Криницький РП. Аналіз мінерального складу кісткової тканини коміркової частини нижньої щелепи та його вікової динаміки у осіб чоловічої та жіночої статі. *Клінічна анатомія та оперативна хірургія.* 2015; 14(3): 40–43.
13. Криницький РП, Масна ЗЗ. Вікові та статеві особливості мінерального складу кісткової тканини коміркової частини нижньої щелепи в осіб зрілого віку. В кн.: Збірник тез доповідей науково-практичної конференції “Морфологічні дослідження – виклик сучасності”; м. Суми, 23-24 квітня 2015 р. Суми, 2015; 30–32.
14. Цигикало ОВ, Попова ІС, Кузняк НБ, Палис СЮ, Шостенко АА, Дроник П. Сучасні уявлення про патогенез природжених вад лица (огляд літератури). *Буковинський медичний вісник.* 2017; 21(1): 230–234.
15. Xiaochen F, Loebel DAF, Bildsoe H, Wilkie EE, Qin J, Wang J, Tam PPL. Tissue interactions, cell signaling and transcriptional control in the cranial mesoderm during craniofacial development. *AIMS Genetics.* 2016; 3(1): 74–98. Doi: 10.3934/genet.2016.1.74.

Собчук Павло Васильович
студент II-го курсу
відділення « Стоматологія ортопедична»,
Базове відділення ТЗОВ Медичний коледж «Монада»
м. Львів, Україна

Слобода Роксолана Петрівна
викладач незнімного протезування,
Базове відділення ТЗОВ Медичний коледж Монада»
м. Львів, Україна

ЗМІСТ

<i>Баліковська Ольга Ігорівна</i> <i>Ничипорчук Наталія Федорівна</i> СУЧАСНІ МЕТОДИ ЛІКУВАННЯ АЛЬВЕОЛІТУ, «СУХОЇ ЛУНКИ»	5
<i>Бричка Марія Олександрівна</i> <i>Ничипорчук Наталія Федорівна</i> РОЗПОВСЮДЖЕНІСТЬ, КЛІНІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕБІГУ, ЕФЕКТИВНІСТЬ ЛІКУВАННЯ ПІДВИЩЕНОЇ ЧУТЛИВОСТІ В ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД ВИБОРУ ПРЕПАРАТІВ	7
<i>Гребенюк Катерина Миколаївна</i> <i>Батманова Інна Олександрівна</i> ПОШИРЕННЯ ЗУБОЩЕЛЕПНИХ АНОМАЛІЙ СЕРЕД СТУДЕНТІВ ХЕРСОНСЬКОГО БАЗОВОГО МЕДИЧНОГО КОЛЕДЖУ ХЕРСОНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ ВІКОМ ВІД 15 ДО 18 РОКІВ	10
<i>Гусар Марко Русланович</i> <i>Лисиця Юлія Сергіївна</i> ДОСЛІДЖЕННЯ МЕТОДІВ ВИГОТОВЛЕННЯ МОДЕЛЕЙ ДЛЯ ОРТОПЕДИЧНИХ КОНСТРУКЦІЙ	14
<i>Дзюбак Марія Андріївна</i> ДОСЛІДЖЕННЯ ФАРМАЦЕВТИЧНОГО РИНКУ ПРОТИМІКРОБНИХ ТА АНТИСЕПТИЧНИХ ПРЕПАРАТІВ ДЛЯ МІСЦЕВОГО ЗАСТОСУВАННЯ В СТОМАТОЛОГІЇ	18
<i>Каськів Назар Вікторович</i> <i>Каськів Мар'яна Володимирівна</i> ФІТОТЕРАПІЯ В СТОМАТОЛОГІЇ	22
<i>Ковальова Маріна Анатоліївна</i> <i>Білоклицька Галина Федорівна</i> ОСОБЛИВОСТІ ПОЛІМОРФІЗМІВ ГЕНА KLK4 В ВИНИКНЕННІ ГІПЕРЕСТЕЗІЇ ТВЕРДИХ ТКАНИН ЗУБІВ В ОСІБ З ПОРУШЕННЯМ ФУНКЦІЇ ЩИТОПОДІБНОЇ ЗАЛОЗИ	25
<i>Кульчицька Ольга Романівна</i> <i>Байдалка Ірина Дмитрівна</i> ОЦІНКА НАЯВНОСТІ ШКІДЛИВИХ ЗВИЧОК У СТУДЕНТІВ МЕДИЧНОГО КОЛЕДЖУ «МОНАДА»	30

<i>Лисиця Дмитро Леонідович</i> КОНЦЕПЦІЯ ПРОФІЛАКТИКИ ПРОФЕСІЙНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ СТОМАТОЛОГІЧНИХ ФАХІВЦІВ	35
<i>Лисиця Юлія Сергіївна</i> КОРЕКЦІЯ НЕРВОВО-ПСИХІЧНОЇ НАПРУГИ У СТОМАТОЛОГІЧНИХ ПАЦІЄНТІВ ЛІКАРСЬКИМИ ЗАСОБАМИ, ЯКІ ВПЛИВАЮТЬ НА НЕРВОВУ СИСТЕМУ	38
<i>Масюкова Тетяна Віталіївна</i> <i>Волошина Людмила Іванівна</i> ОСОБЛИВОСТІ ЛІКУВАННЯ ПАЦІЄНТІВ, ХВОРИХ НА ХРОНІЧНИЙ ОСТЕОМІЄЛІТ ЩЕЛЕП НА ТЛІ ХРОНІЧНИХ ІНТОКСИКАЦІЙ	42
<i>Мухамметмирадov Ходжамират</i> <i>Скікевич Маргарита Георгіївна</i> ПРОФІЛАКТИКА ЗАПАЛЬНИХ УСКЛАДНЕНЬ ПІСЛЯ ВИДАЛЕННЯ ЗУБІВ У ПАЦІЄНТІВ З ЦУКРОВИМ ДІАБЕТОМ	44
<i>Ошурко Анатолій Павлович</i> <i>Олійник Ігор Юрійович</i> ДОМІНУЮЧА РОЛЬ ТЕМПУ ПРИРОСТУ МАКРОЕЛЕМЕНТА ФОСФОРУ (P) У ПРЕНАТАЛЬНОМУ ОНТОГЕНЕЗІ ВЕРХНЬОЇ ЩЕЛЕПИ ПЛОДІВ ЛЮДИНИ	49
<i>Собчук Павло Васильович</i> <i>Слобода Роксолана Петрівна</i> ІННОВАЦІЇ В НЕМЕТАЛЕВІЙ ІМПЛАНТОЛОГІЇ	57
<i>Білоклицька Галина Федорівна</i> <i>Турянська Наталія Ігорівна</i> ОЦІНКА ВПЛИВУ ПОЛІМОРФНИХ ВАРІАНТІВ ГЕНУ <i>KLK4 RS2664153 G>A</i> ТА <i>KLK4 RS2664152 T>G</i> НА РІВЕНЬ ПОКАЗНИКІВ СЛИНИ ТА НА МОЖЛИВІСТЬ ВИНИКНЕННЯ ЕРОЗІЙ ЗУБІВ НА ТЛІ ЗАХВОРЮВАНЬ ТКАНИН ПАРОДОНТУ В ОСІБ МОЛОДОГО ВІКУ	61

ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

**«СУЧАСНІ ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СТОМАТОЛОГІЇ
ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ МОЛОДИХ ВЧЕНИХ»**

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ «РІВНЕНЬКА МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ»
РІВНЕНЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

ЗБІРНИК

тез наукових робіт учасників Всеукраїнської
науково-практичної конференції:

**«СУЧАСНІ ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
СТОМАТОЛОГІЇ ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ НАУКОВИХ
ДОСЛІДЖЕНЬ МОЛОДИХ ВЧЕНИХ»**

11 лютого 2020 року

Рівне
2020

УДК 616.31(477)(082)

С91

**Рекомендовано до друку вченою радою КЗВО «Рівненська медична академія»
(протокол № 5 від 12 лютого 2020 р.)**

Редакційна колегія:

Р.О. Сабадишин, доктор медичних наук, професор, заслужений лікар України, ректор КЗВО «Рівненська медична академія» - голова редакційної колегії;

О. В. Штрімайтіс, кандидат фармацевтичних наук, проректор з наукової роботи КЗВО «Рівненська медична академія» - заступник голови редакційної колегії;

В.М. Оксюта, кандидат медичних наук, заступник директора з виробничої роботи фахового медичного коледжу КЗВО «Рівненська медична академія» - заступник голови редакційної колегії;

Д.Л. Лисиця, кандидат педагогічних наук, Голова циклової комісії стоматологічних дисциплін фахового медичного коледжу КЗВО «Рівненська медична академія» - заступник голови редакційної колегії;

Р.Т. Гусар, відповідальний редактор.

Сучасні перспективи розвитку стоматології через призму наукових досліджень молодих вчених: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Рівне, Україна, 11 лютого 2020 року). – Р.: КЗВО «Рівненська медична академія», 2020. – 65 с.

У збірнику містяться матеріали подані на Всеукраїнську науково-практичну конференцію «Сучасні перспективи розвитку стоматології через призму наукових досліджень молодих вчених». Для студентів, лікарів-інтернів, магістрантів, аспірантів, науковців, практикуючих спеціалістів з охорони здоров'я, які займаються науковими дослідженнями в галузі стоматології.

Організатори конференції не завжди поділяє думку учасників. У збірнику максимально точно відображається орфографія та пунктуація запропонована учасниками.

Усі матеріали подаються в авторській редакції.